

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisien leikkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka sijaitsee The Western Workmen's Pub. Co:n kustantamana.

Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katu-
tujen kulmassa. Puhelin 365.

Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran.
Naimailmoituksista \$1.00 ensimmäiseltä tuumalta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta lisä.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta \$1.25, puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 80c

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in America. Published every Tuesday by The Western Workmen's Publishing Co. Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year \$1.00, 6 months 60c
IN CANADA:
One year \$1.25, 6 months 75c
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year \$1.50, 6 months 80c

ADDRESS:

TOVERITAR

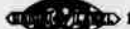
Box 99, Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS

Selma Jokela-McCone

231½ Oak St., Portland, Ore.

Toverittaren yksityisnumeroiden hinta on viisienttiä kappale päisi niputtain ostain, jolloin ne ovat (viisi kappaletta ja siitä ylöspäin) kaksi senttiä kappale.

Toverittaren tilaajaluettelo osoittaa seuraavaa:

Uusia tilauksia 69
Uudistuksia 19
Katkenneet 42

PELTO JA KOTI

Pelto ja Koti lehden kesäkunnan ensimmäisen päivän numero, eli osuustoiminta numero on sellainen numero, joka pitäisi olla jokaisen työläisnaisen ja miehen luettavana. Ja toivomme, että jokainen nainen, joka luki Toverittaren 22 numerosta kirjoituksen "Ainoastaan naisille" saisi tä-

KAHVI-JUTTUJA

Taas viime viikolla ovat Toverittaren tilausnumerot kääntyneet nurin päin. Siihen lienee monenmoiset syyt—kesän tulo, kenttäjuhlat, kesäjuhlaruustelut ja vakavamman agitatorin työn tilapäinen herpaantuminen joukkojen taholta. Mutta nämä syyt pitäisi voittaa, pitäisi uhallakin, varsinkin näin vaalivuonna.

Kapitalistit eivät väsy koskaan, aina vaan yhä kiivaammin tekevät agitatorin työtä meidän orjuuttamiskesämme, nykyin vaikka onkin kesä tullut. Me emme saa väsyä, vaan tulee syyttää vastavalkoa yhtä kiivaasti ja kiivaammin.

Yksi syy hitaaseen tilaajamäärän kohoamiseen nykyään lienee myöskin sotasensori Canadassa. Mutta sekin vaikeus täytyy voittaa. Canadan toverit voivat asian selostaa tilaajille ja he kyllä suostuvat odottamaan tilauksiansa viikon pari tai kuukaudenkin ja toista.

Viime viikolla, kuten numerot teille osoittivat, saapui vaan 51 uutta tilausta ja katkeamaan on päässyt 66. Ja uudistettuja on vaan 20.

Koettakaapas korvata tämä häviö läheisessä tulevaisuudessa. Kyllä se käy päinsä kesällä niinkuin talvella, ja varsinkin näin vaalivuonna.

Tekäläiset päivälehdet ilmoittavat, että naisten äänioikeus Iowan valtiossa kaksikolmessa vaaleissa on hävinnyt pienellä äänten enemmistöllä.

KIRJEENVAIHTAJILLE

Täytyy muistuttaa täst'edes joka viikko kirjeenvaihtajille siitä, että ei saa lähettää paikkakuntakirjeitä eikä lehteen ajottuja artikkeleita Astoriaan vaan toimitukselle Portlandiin. Toimituksen osoite on 231½ Oak Street, Portland, Oregon.

Ja muistakaa myöskin se, että toimituksella ei ole mitään tekemistä tilausten, ilmoitusten ja osotteiden muutosten kanssa. Ei saa lähettää osotteiden muutoksia toimitukselle. Kaikki tilaukset, ilmoitukset, ilmoituspuut ja osotteiden muutokset tulee lähettää TOVERIN KONTTORIIN, vaan ei Toverittaren toimitukselle.— Muistakaa lähettää paikkakuntakirjeenne Toverittaren toimitukselle.

.....

män numeron Peltoa ja Kotia luettavaksi, sillä naisten olisi välttämättä tutustuttava osuustoimintalliseen liikkeeseen. Naisista suureksi osaksi riippuu osuustoimintaliikkeen menestys tai sen tilapäinen taantuminen.

Ja koska Pelto ja Koti ei ole yksinomaan farmarien lehti, mutta myöskin osuustoimintaliikkeen lehti, niin olisi se tarpeellinen olemassa joka kodissa.

Pelto ja Koti lehden tässä numerossa kirjoitetaan seuraavaa:

"Jo yksistään tämän lehden toiminta-alakin, puhumattakaan nyt siitä, että siihen on toimitus innostunutkin, edellyttää järkeilyä, miten näitä Amerikan suomalaisten työläisten oloja voitaisiin parhaiden, opettavaisesti avustaa painetun sanan avulla.

"Tuskin monellakaan muulla kansallisuudella on niinkään kun nollisia kotijulkaisuja kuin on meillä suomalaisilla. Me voimme epäilemättä sanoa, että hyvin valikoituna sen puolen saa hyvin tyydyttäväksi.

"Meillä on naisten lehti — Toveritar — farmilla kasvaneen naisen toimittama — työläisnais-

Alkaisempien tietojen mukaan arveltiin sen voittaneen. Ei tämä viime tietokaan ole aivan varma, vaan sanotaan arviokaupalla, että naisten äänioikeuden puolesta annettiin 139,253 ääntä ja vastaan 144,996.

Ruusujuhlaa on taas juhlittu Portlandissa monta päivää. Kaunista on ollut nähtävänä ja ihmiset ovat riittäneet katsomaan läheltä ja kaukaa. Ja kun näkee miten työläisensä rahojaan kuluttavat kaikkeen turhuuteen ajattelematta sitä, että heidän rahansa menee tämän kaupungin porvarien kukkaroihin, niin luulisi, ettei köyhyyttä eikä puutetta tässä maailmassa olekaan, vaan että ihmiset elävät kuin paratiisissa.

Jospa työläiset oppisivat kuluttamaan rahojaan yhtä auliisti oman asiansa, oman hyötynsä eduksi mutta — on niin paljon helpompaa olla nenästä vedettävänä ja kynittävä kuin käyttää rahansa järkevästi, toisin sanoen oman elämänsä järkevasti. Sillä jokaisessa pennissä, jonka työläinen kuluttaa, kuluttaa hän kalliin osan elämänsä. Eivät rahat työläisille talveasta tipu. Heidän täytyy raskaasti raataa jokaisen kuparikoikon eteen, kuluttaa aikansa, voimiansa ja menettää elämänsä.

Milloin oppivat työläiset laittamaan itselleen omat huvinsa, missä he voivat tietää, että vaikka kuluttavankin vaivalla ansaittuja rahojaan, niin ne rahat eivät mene heidän nykyinsä kukkaroihin, vaan heidän oman asiansa eduksi; että kaikki se raha,

sen toimittama työläisnaisia varten. Sanottuun lehteen kirjoittavat etupäässä naiset — kirjoittavat vaivoistaan, kokemuksistaan ja huolistaan; kirjoittavat myöskin käytännöllisissä talousaskareissa tarvittavia neuvoja y. m.

"Sanottuun lehteen kirjoittavat myös lapset — juuri itsenäisyyteen harjoittelevat pienokaisemme — joita sanotun lehden toimitus erikoisella ominaisuudellaan siinä ohjaa, innostaa ja kehittää. — Erinomainen lehti. Ilmestyy kerran viikossa ja maksaa vain \$1.00 vuosikerta.

"Yhdistettynä yllämainittu lehti ja tämän lehden kanssa samaan kotiin — tämä lehti opettaa etupäässä miesten töitä kotona, kylillä ja pelloilla — opettaa keinoja miten työn tulokset jäisivät itsensä tuottajan ja hänen perheensä käytettäväksi. — Mielestämme tästä — näistä kahdesta lehdestä tulisi oivallinen "kompinatsioni", että oikeastaan jokainen koti tarvitseisi nämä molemmat.

"Toveritar julkaisee myöskin joka kevät Lasten lehden*) ja on se taaskin ilmestynyt ja kai vieläkin saatavana 15c kappale. Sellainen tulisi olla jokaisen lapsen luettavana. Sekä Toveritarta että lasten lehteä saa tilata osotteella: Toveritar, Box 99, Astoria, Ore., tai tämän lehden osotteella."

"Koska olemme jo monesti ennen sen sanoneet, että Pelto ja Koti sekä Toveritar pitäisi olla jokaisen työläisen pöydällä ja kirjastossa, niin ei meillä ole muuta tähän lisättävänä kuin että Pelto ja Koti maksaa \$1.00 vuosikerta, ilmestyy kaksi kertaa kuukaudessa ja saa sitä tilata osotteella: Pelto ja Koti, Box 553, Superior, Wis., tai Toverittaren tilausosotteella.

*)Myöskin joka joulukuksi Lasten Joulun, joka on saman kokoinen ja hintainen kuin Lasten Kevät.

minkä he kuluttavat, kuluttavat he omaksi hyväksensä.

Socialist Labor Party on antanut ehdot, joiden perusteella se suostuu yhtymään sosialistipuolueen kanssa, mutta nämä ehdot mielestäni, jos S. L. P. niissä pysyy tinkimättömästi, tekevät yhtymisen mahdottomaksi, esim. se kohta, missä S. L. P. vaatii että meidän on järjestettävä työläiset taloudellisesti n.k. sosialistiseen teollisuus-unioniin. Kyllähän se teoreettisesti on oikein ja kuuluu kaululta, mutta käytännössä ei se oikein käy päinsä.

Tuo S. L. P. unionikanta on saman mallinen kuin Bergerin ja monen muun sosialistin kanta militarismiin. Teoreettisesti se kyllä näyttää aivan kohtuulliselta ja suosittavalta, että aseet pantaisiin kansakouluissa kansan, s.o. myöskin työläisten käteen, että hekin olisivat varustetut itsepuolustukseen, jos aseellinen itsepuolustus käy välttämättömäksi, sekä sisäisiä, että ulkonaisia vihollisia vastaan. Mutta niin kuvan kuin koululaitoksemme ovat kapitalistisen kontrollin alaiset, niin hyvin tiedämme minkälaisen hengen kanssa niissä sotilasopetusta koulupojille annetaan. Jos kapitalistit siinä näkisivät vaaran itselleen, niin he eivät olisi ensimmäisiä työkäyttämässä sotilasopetusta kouluihin. Siksi emme voi sitä kantaa hyväksyä, että antaisimme kapitalistien runnaamien kansakoulujen opettaa pojistamme sotilaita. Näemmehän, miten lujaan kaikki hum

Miten Toverittaresta hyötyy

Ei niin vanhaksi elä ettei aina jotain oppia tarvitse ja aina jotain uutta ja hyödyllistä opi.

Olen oikeen kiitollinen Toverittarelle, että siinä on kodin osto, jossa on hyviä opetuksia erilaisista asioista. Mainitsen muutaman neuvon, joista on minulle ollut paljon apua.

Ensiksikin olen ruvennut käyttämään kermaa lardin asemasta leivokissa ja piirakan (pain) kuorissa, joka on paljon terveellisempää ja farmarin vaimolle siitä on se etu myöskin ettei tarvitse ostaa lardia puodista kun kotona on kyllä kermaa.

Ja sitten sain neuvon, miten piimäjuustoa tehdään. Olen nyt sitä tehnyt ja hyvältä maistuu. Lapset tykkäävät siitä enemmän kuin piimästä. Pelto ja Koti-lehdessä oli myöskin neuvo miten valmistaa juustoa kotona, mutta sen neuvon jälkeen olisi pitänyt muistaakseni olla konjakkia siihen ja muuta senlaista ja siten ainakin kaksi viikkoa valmistaa ennenkuin sitä olisi syödä sopinut. Se neuvo minusta olisi liian vaikea köyhän homesteadin vaimon seurata.

Ja sitten vielä kolmas hyvä neuvo minulle Selma-tädiltä oli se, että kaikki kermat kirnutessa täytyy olla yhtä happamia eli yhdenlaisia kirnuamaan ruvetessa. Siitä oli minulle se hyöty, että sain kirnumukseni voille viidessätoista minuutissa ja ennen olen saanut kirnuta puolikin päivää ja miehenikin on joskus ollut apuna ennenkuin on saatu kirnumus voille. Ja syynä tähän oli se etten ymmärtänyt sen paremmin kuin että hain jääkylmiä kermoja kellarista toisten joukkoon, joka on jo pari päivää ollut sisällä lämpimässä ja siitä se vastus on johtunut. Ja sitten

puukiopetus kansakoululapsiin tarttuu. Sosialistisillakin vanhemmilla on täysi työ siinä, että saavat sen vahingollisen opetuksen lapsistaan pois juurrutetuksi, mitä heidän päähänsä kansakouluissa pöntätään. Mitä silloin on odotettavissa tietämättömien työläisten lapsista.

Ja siinä iässä kun pojat kykenevät käyttämään jo pysyvä ja pistinä työläisiä vastaan, ovat he juuri siinä iässä, että heidän päähänsä on vaikea saada järkeä, agitatorin pystyy hyvin harvoin heistä.

Pois se meistä, että taltoisimme kasvattaa työläisten pojista murhamiehiä!

Tov. Reivon pyynnöstä tullaan Toverittaresta julkaisemaan, sikäli kun tila myöten antaa, hänen kirjoituksensa palvelijattarien ammattiopetusta vastaan. Ja ollaksemme tasapuolisia lukijoille, pyydän heiltä anteeksi, että tämän laatuista väittelykirjoitusta julkaisen.

Kysymys nyt ei ole siitä, onko ammattitaitoisuutta jäsenilleen. On vaan kysymys palvelijattarista ja siitä voitko palvelijattaret järjestystä olojansa parantamaan ottamatta ammattitaitoisuutta huomioon. Minä väitän, että käytännöllisistä syistä se on palvelijattarien järjestymisen menestymiselle ehdottomasti välttämätöntä ja luovun väitöksestäni vasta sitten jos käytäntö tässä maassa väitökseni vääräksi toteaa.

SELMA-TATI.